

Datum
2026-09-03**Vårt dnr**
126/2026**Ert dnr**
S2026/00499

Socialdepartementet

Stärkt tillsyn och uppföljning – förslag för att motverka oegentlig läkemedelsförskrivning (SOU 2026:19)

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys har enligt sin instruktion till uppgift att ur ett patient-, brukar-, och medborgarperspektiv följa upp och analysera verksamheter och förhållanden inom hälso- och sjukvård, tandvård och omsorg. Det är från detta perspektiv som vårt remissvar tar sin utgångspunkt.

Övergripande synpunkter

Utredningens förslag syftar till att ge myndigheter och regioner bättre förutsättningar för sin tillsyn och uppföljning av förskrivningen för att motverka att läkemedelsförskrivning eller annan hantering av läkemedel felaktigt belastar läkemedelsförmåner. Det lämnas inga förslag som direkt påverkar myndigheten för vård och omsorgsanalys verksamhet.

Vi instämmer i samtliga av utredningens förslag. Vi vill framhålla att utredningens förslag är viktiga för att öka patientsäkerheten genom att motverka oegentlig läkemedelsförskrivning. Vi vill även framhålla att utredningen genom utförliga konsekvensanalyser och nyanserade avgränsningar i hur förskrivningsdata ska användas värnar om patienternas integritet. Vi har vissa synpunkter som vi tycker är värda att belysa i den fortsatta beredningen.

Synpunkter på enskilda förslag och bedömningar

Uppgifter som lämnas ut ska omfattas av tillfredställande sekretesskydd

Vi instämmer i förslaget om att uppgifterna som E-hälsomyndigheten ska hantera och lämnas ut ska omfattas av ett tillfredställande sekretesskydd. Vi vill understryka vikten av att värna om patienternas integritet om ytterligare uppgifter kommer att delas framöver.

IVO:s ska ta över möjligheten att fatta vissa interimistiska beslut från HSAN

Vi instämmer i utredningens förslag att flytta ansvaret för att fatta vissa interimistiska beslut från HSAN till IVO samt förslaget att sänka beviskravet för att fatta dessa beslut. Vi instämmer i att förslaget stärker patientsäkerheten genom möjligheten att snabbt stoppa oegentlig läkemedelsförskrivning. Vi ser däremot en risk för patienter i de fall dessa interimistiska beslut inte visar sig vara befogade och vårdpersonalen har gjort en ovanlig, men korrekt bedömning. Vi uppmanar den fortsatta beredningen att vidare hantera hur IVO:s ökade möjligheter till interimistiska beslut, trots sin intention, i vissa fall kan försvåra för patienter att få den behandling de behöver.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören Jean-Luc af Geijerstam. Analytikern Andreas Böhlin har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har analyschefen Hanna Larheden, chefsjuristen Angelica Bagger, projektdirektören Johan Strömblad samt utredaren Hanna Engström Lemón och juristen Wenche Skoglund deltagit.

Jean-Luc af Geijerstam
(beslutsfattare)

Andreas Böhlin
(föredragande)